

N:o 14/1942.

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 14/1942 med anledning av landskapsnämndens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om läroanstalter för hemslöjd i landskapet Åland.

Med anledning av förenämnda framställning, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, får utskottet värdsammast framhålla följande: Föreliggande lagförslag, som landskapsnämnden utarbetat på uppdrag av landstinget, är uppgjort i nära överensstämmelse med städgandena i rikets lag om läroanstalter för hemslöjd, given den 23 maj 1929, samt förordningarna av den 14 februari 1930 angående fasta hemslöjdsskolor, ambulatoriska hemslöjdsskolor och privata läroanstalter för hemslöjd tillkommande statsunderstöd. De avvikelser, som förekomma, äro betingade av landskapets särförhållanden såsom landskapsnämnden i motiveringen till förslaget framhåller.

Stilistiska ändringar har utskottet föreslagit beträffande §§ 3, 7 mom. 2 och 21 mom 3, varjämte en uppenbar felskrivning i § 5 mom. 1 rättats. "Metallarbetare" bör tydligen vara "metallarbeten."

Sakliga ändringar föreslår utskottet beträffande nedannämnda paragrafer:

§ 27. Med hänvisning till vad landskapsnämnden i sin motivering framhållit med avseende å § 11 har utskottet föreslagit en ordalydelse, som möjliggör tillämpning av lagen oförändrad, i händelse rikslagstiftningen skulle undergå ändring eller beloppet 2.000 mark till följd av penningvärdets fall i riket skulle bli glidande.

§ 36. I landskapet verkar för närvarande tvenne organisationer för befrämjande av hemslöjd, nämligen Ålands Hemslöjdsförening r.f. för den manliga och Ålands Marthadistriktförbund r.f. för den kvinnliga hemslöjden. Dock kan sistnämnda förening icke sägas vara en ren hemslöjdsorganisation, ty föreningens arbetsprogram omfattar mycket annat än hemslöjd. I föreslagen avfattning kunde paragrafen tänkas bli tillämpad sålunda, att Ålands Marthadistriktförbund såsom organisation icke bleve i tillfälle att utse medlem i landskapets läroanstalter för hemslöjd. Utskottet, som utgår ifrån att den manliga hemslöjdsföreningen skall utse direktionsmedlem i manlig hemslöjdsskola och den kvinnliga föreningen i kvinnlig, har där för givit lagrummet en avfattning, som utesluter missförstånd. Uttrycket "på orten" har dessutom ersatts med "i landskapet".

§ 40. Den föreslagna tiden för beslutets insändande förefaller att vara

för kort, Utskottet har därför föreslagit dess framskjutande till utgången av februari i enlighet med rikets förordning.

Med hänvisning till ovensagda får utskottet därför för landstinget vörd. sammast föreslå,

att landstinget ville godkänna lagförslaget,
dock sålunda att nedannämnda lagrum erhålla följande lydelse

§ 3.

Landskapet kan inrätta läroanstalter för hemslöjd och vidtaga anstalter av privat natur. Åt enskilda och sammanslutningar kan beviljas landskapsunderstöd för inrättande av nya anstalter i den mån detta av behovet påkallas och medel härtill i landskapets utgiftsstat anvisats.

§ 5 mom. 1.

Vid fast hemslöjdsskola för manliga elever skall finnas en avdelning för trä- och en för metallarbeten eller endera av dem.

§ 7 mom. 2.

I skolan samt jämväl utom densamma på den åländska landsbygden kunna dessutom i mån av behov och möjlighet anordnas kortvariga hemslöjdskurser och praktiskt arbete enligt program, som på skoldirektionens förslag fastställas av landskapsnämnden.

§ 21 mom. 3.

Extra lärare vid fast hemslöjdsskola antages av landskapsnämnden på framställning av skolans direktion.

§ 27 mom. 1.

Har privat läroanstalt för hemslöjd försäkrat sina lärare i enskild pensions- och försäkringsanstalt för erhållande av pension samt begravningshjälp och deltagar i erläggandet av lärarnas årliga försäkringsavgifter, tilldelas läroanstalten för ändamålet ur landskapsmedel i årligt bidrag enligt de grunder, som i sådant avseende för motsvarande läroanstalt utbetalas i riket.

§ 36.

Fast hemslöjdsskolas verksamhet övervakas närmast av en direktion, till vilken skolans ägare eller, om densamma äges av landskapet, landskapsnämnden utser för tre år i sänder en ordinarie medlem samt en ersättare och en i landskapet för kvinnlig eller manlig hemslöjd verkande organisation på anmodan av landskapsnämnden likaledes för tre år i sänder en ordinarie

-3-

S08 803

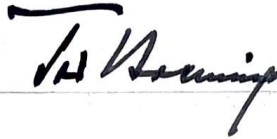
medlem och en ersättare. Såsom tredje medlem i direktionen ingår skolans
föreståndare.

§ 40.

Hemslöjdsläroanstalt skall i enlighet med av landskapsnämnden meddelade
anvisningar föra bok över användningen av landskapsunderstödet och över
läroanstaltens övriga inkomster och utgifter samt årligen före utgången av
februari månad till landskapsnämnden insända utdrag ur bokslutet, utvisande
jämväl landskapsunderstödet användning för de särskilda ändamålen, så ock
förteckning över den undervisningsmateriel och de övriga inventarier, som
under redovisningsåret med landskapsunderstöd anskaffats.

Mariehamn den 25 november 1942.

På lagutskottets vägnar;

Närvarande i utskottet; Tor Brenning, ordförande, Jonatan Sjöblom, Evald
Häggbloom, Fanny Sundström, Arthur Larson.